

ZARZĄDZENIE Nr 7/24
Dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 3
im. Kornela Makuszyńskiego w Płocku
z dnia 15 lutego 2024 r.
w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich

Na podstawie art. 22b i art. 22c ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1

W szkole wprowadza się standardy ochrony małoletnich, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Pracownicy szkoły zobowiązani są do zapoznania się z nimi i przestrzegania.

§ 3

Zarządzenie obowiązuje od dnia 15 lutego 2024 r.

Dyrektor Szkoły
-//-
mgr Bożena Rulak

Rozdział I

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 1

Zasady ogólne

1. W ramach rekrutacji członków personelu pracujących z dziećmi prowadzona jest ocena przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz w miarę możliwości sprawdzane są ich referencje.
2. Szkoła przed zatrudnieniem członków personelu uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacje z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskuje oświadczenia całego personelu dotyczące niekaralności lub braku toczących się wobec nich postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.
3. Szkoła zapewnia swoim pracownikom podstawową edukację na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem i pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - 1) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - 2) procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia
 - 3) odpowiedzialności prawnej pracowników placówki, zobowiązanych do podejmowania interwencji
 - 4) procedury „Niebieskiej Karty”.
4. Kadra pedagogiczna pracująca z dziećmi i ich rodzicami (opiekunami prawnymi) jest przygotowana, by edukować:
 - 1) dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - 2) rodziców/opiekunów prawnych dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
5. Zasadą nadrzędną, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w Szkole jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z orzeczeniami i opiniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.
6. Personel Szkoły traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
7. Personel działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Szkoły w szczególności Statutu Szkoły oraz swoich kompetencji.
8. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszych zasadach, w jakiegokolwiek formie.
9. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników,

pedagogicznych i niepedagogicznych, pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania, stomatologa, higienistkę stomatologiczną, praktykantów i wolontariuszy oraz członków stowarzyszeń i organizacji działających w szkole na zasadach określonych w art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.

§ 2

1. Osoby wymienione w § 1 ust. 9 obowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
2. Osoby wymienione w § 1 ust. 9 obowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji ich zachowania.

§ 3

Zasady komunikacji zapewniające bezpieczne relacje

Osoby wymienione w § 1 ust. 9 obowiązane są do przestrzegania następujących zasad komunikacji z małoletnimi:

- 1) doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
- 2) unikaj faworyzowania dzieci;
- 3) zachowuj cierpliwość i szacunek;
- 4) słuchaj uważnie dzieci i udzielaj odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego lub stopnia jego niepełnosprawności i danej sytuacji;
- 5) nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj dziecka;
- 6) nie jest dopuszczalne podnoszenie głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;
- 7) podejmując decyzje dotyczącą dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania;
- 8) szanuj prawo dziecka do prywatności - jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśniaj mu to najszybciej jak to możliwe;
- 9) zapewnij dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów jakiejś osoby, to może o tym powiedzieć tej osobie lub wychowawcy, pedagogowi, psychologowi, dyrekcji i mogą oczekiwać wyjaśnień oraz odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

§ 4

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu

fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie. Jednak pamiętaj:

- 1) Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
 - 2) Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
 - 3) Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
 - 4) Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
 - 5) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, postąp zgodnie z obowiązującymi w Szkole procedurami interwencji.
 - 6) W sytuacjach wymagających wykonania przez personel Szkoły czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego unikać należy innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim, w szczególności w przypadku udzielania pomocy małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.
 - 7) Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
2. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1), obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby.
 3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby Szkoły, na podstawie zgody udzielonej przez rodziców/prawnych opiekunów.
 4. Zachowania niedozwolone obejmują używanie wulgarnych słów, gestów oraz żartów, czynienie uwag, które stanowią, lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.

5. Niedozwolone jest wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Nie jest dozwolone proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.
7. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych.
8. Niedozwolone jest przyjmowanie pieniędzy ani prezentów od dziecka, ani rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Nie jest dozwolone wchodzenie w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Niedozwolone jest zachowywanie się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
9. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

§ 5

Zachowania niedopuszczalne w sieci i poza godzinami pracy

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz opiekuńczych organizowanych przez szkołę.
2. Nie jest dozwolone nawiązywania kontaktów z małoletnimi uczęszczającymi do Szkoły poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi uczęszczającymi do Szkoły za pośrednictwem mediów społecznościowych.
4. Dopuszczalną formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami prawnymi są kanały służbowe (e-mail, telefon, dziennik elektroniczny, Teams).
5. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
6. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

§ 6

Odpowiedzialność

Złamanie zasad wymienionych w § 3, 4 i 5 przez pracownika jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

Rozdział II

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 7

Definicje przemocy wobec dziecka w ujęciu prawnym i psychologicznym

1. Przemoc w rodzinie w ujęciu prawnym oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny m.in. dzieci. Członkowie rodziny, a w szczególności dzieci doświadczające przemocy narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Przemoc narusza ich wolność, godność i nietykalność cielesną.
2. W ujęciu psychologicznym krzywdzeniem dziecka jest każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna prawnego, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. Można wyróżnić cztery wymiary tego zjawiska:
 - 1) przemoc fizyczna – wszelkiego rodzaju działanie wobec dziecka, które powoduje urazy na jego ciele, np. bicie, szarpanie, popychanie itp.;
 - 2) przemoc emocjonalna – jej celem jest naruszenie godności osobistej, ukierunkowana jest na wyrządzanie szkody psychicznej poprzez wyzywanie, warunkowanie miłości, emocjonalne odrzucenie, zastraszanie, nieszanowanie potrzeb, nadmierne wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychofizycznych dziecka itp.;
 - 3) wykorzystywanie seksualne – obejmuje każde zachowanie osoby, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka, np.: uwodzenie, ekshibicjonizm lub świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zmuszanie do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych dziecka lub zachęcanie dziecka do dotykania sprawcy, a także różne formy stosunku seksualnego;
 - 4) zaniedbanie – brak zaspokojenia podstawowych potrzeb dziecka, zarówno fizycznych (np. właściwe odżywianie, ubranie, ochrona zdrowia, edukacja), jak i psychicznych (poczucie bezpieczeństwa, doświadczenie miłości, troski itp.).
3. Sprawcami przemocy domowej wobec dzieci bywają najczęściej rodzice lub opiekunowie, ale również i inni członkowie rodziny, np.: dziadkowie lub starsze rodzeństwo. Dzieci są również pośrednimi ofiarami przemocy domowej, będąc świadkami stosowania przemocy wobec innych członków rodziny.
4. Krzywdzenie dzieci to także beczynność społeczeństwa lub instytucji, a także każdy rezultat takiej beczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój.
5. Podstawą podejmowania działań przez Szkołę w ramach procedur w niej obowiązujących jest szersza, psychologiczna definicja krzywdzenia dziecka.

§ 8

Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka

1. Przemoc można stwierdzić na podstawie warunków życia, stanu zdrowia, zachowania i wyglądu dziecka, które mogą świadczyć o jego niezaspokojonych potrzebach,

nieprawidłowych relacjach w rodzinie. Występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze mówi o tym, że dziecko doświadcza przemocy i nie można go uważać za „niepodważalny dowód” krzywdzenia dziecka. Wiele z nich może wynikać z różnych trudnych doświadczeń np. rozwód rodziców, śmierć osoby bliskiej lub zmiana miejsca zamieszkania. Jeśli jednak symptom powtarza się, bądź występuje kilka równocześnie możliwe jest, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka.

2. Przemoc, której doświadcza dziecko można rozpoznać wtedy, gdy uda nam się nawiązać z dzieckiem relację, w której będzie się czuło ono bezpiecznie i nabierze zaufania, aby nam o ewentualnych nadużyciach powiedzieć lub je w inny sposób zasygnalizować (np. zaobserwować).
3. Pracownicy Szkoły zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
 - 1) Dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie.
 - 2) Dziecko kradnie jedzenie, pieniądze itp.
 - 3) Dziecko żebrze.
 - 4) Dziecko jest głodne.
 - 5) Dziecko nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.
 - 6) Dziecko nie ma przyborów szkolnych, odzieży, butów i innych przedmiotów codziennego użytku.
 - 7) Dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia.
 - 8) Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. Dziecko często je zmienia.
 - 9) Pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach w-f .
 - 10) Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody.
 - 11) Dziecko boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu.
 - 12) Dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła.
 - 13) Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.
 - 14) Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.
 - 15) Dziecko osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości.
 - 16) Dziecko ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet itp.).
 - 17) Dziecko używa środków psychoaktywnych.
 - 18) Dziecko nadmiernie szuka kontaktu z innym dorosłym (tzw. „lepkość” dziecka).
 - 19) Dziecko moczy i zanieczyszcza się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób.
 - 20) Dziecko ma otarcia naskórka, bolesność narządów płciowych i/lub odbytu.
 - 21) W pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne.
 - 22) Dziecko jest rozbudzone seksualnie niestosownie do wieku.
 - 23) Dziecko ucieka z domu.
 - 24) Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

- 25) Dziecko mówi o przemocy, opowiada o sytuacjach których doświadcza
6. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Należy zwrócić szczególną uwagę na:
- 1) Rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka.
 - 2) Rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka.
 - 3) Rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (np.: używając określeń takich, jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”).
 - 4) Rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko.
 - 5) Rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka.
 - 6) Rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko.
 - 7) Rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji.
 - 8) Rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie.
 - 9) Rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie.
 - 10) Rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka.
 - 11) Rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa.
 - 12) Rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (na przykład podczas zabawy).
 - 13) Rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

§ 9

Pomoc dziecku w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu

1. Szkoła wypracowała i wykorzystuje *Procedury zachowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych (załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 13/22 Dyrektora Szkoły z dnia 15.09.2022 r.)*, które między innymi, określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników, członków rodziny, rówieśników i osób obcych.
2. W zależności od rodzaju przemocy wymienionej w § 7 ust. 1 i 2 Szkoła podejmuje następujące ścieżki interwencji prawnej:
 - 1) ścieżka karna,
 - 2) ścieżka cywilna/rodzinna,
 - 3) wszczęcie procedury Niebieskiej Karty.
3. Interwencję karną należy podjąć w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka. Przestępstwa popełnione na szkodę małoletnich to takie zachowania sprawcy, które bezpośrednio naruszają lub zagrażają dobru prawnemu konkretnego dziecka (osoby poniżej 18 r.ż.). Najczęściej występujące przestępstwa na szkodę małoletnich to:

- 1) przeciwko wolności seksualnej i obyczajności: zgwałcenie, wykorzystywanie seksualne, prezentowanie pornografii, zmuszanie do prostytucji,
 - 2) przeciwko rodzinie i opiece: znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie,
 - 3) przeciwko wolności: groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej,
 - 4) przeciwko życiu i zdrowiu: ciężki uszczerbek na zdrowiu, pobicie,
 - 5) przeciwko czci i nietykalności cielesnej: zniewaga, zniesławienie.
4. Szkoła podejmując interwencję karną składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa policji/prokuraturze.
 5. W sytuacji, gdy rodzice/opiekunowie prawni niewłaściwie wywiązują się ze swoich obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, a dobro dziecka jest zagrożone Szkoła rozpoczyna interwencję cywilną/rodzinną poprzez złożenie pisemnego wniosku o wgląd w sytuację rodzinną dziecka do sądu właściwego z uwagi na miejsce zamieszkania dziecka.
 6. Zwykle interwencja do sądu rodzinnego podejmowana jest przez Szkołę wtedy, kiedy wyczerpują się jej środki współpracy z rodziną lub rodzicami/ prawnymi opiekunami i nie podejmują oni działań na rzecz dziecka zgodnie z zaleceniami i wskazówkami Szkoły.
 7. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka Szkoła wszczyna procedurę Niebieskiej Karty zgodnie z Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".
 8. Szkoła dysponuje danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim pracownikom.
 9. W Szkole wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

Rozdział III

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

§ 10

Ścieżka karna

1. Wszyscy pracownicy Szkoły powinni mieć świadomość, że podjęcie działania na rzecz dziecka w postaci interwencji prawnej jest działaniem uprawnionym, zasadnym, legalnym i prawnym.
2. Interwencja karna jest obowiązkiem społecznym (uregulowanym w art. 304 KPK) i prawnym (uregulowanym w art. 204 KPK) i ciąży na każdym pracowniku Szkoły. Każdy, kto ma uzasadnione podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka informuje dyrektora Szkoły lub jego wicedyrektorów. Dyrektor szkoły wraz

z Zespołem Wczesnej Interwencji Wychowawczej, o którym jest mowa w § 13 ust. 5 Statutu Szkoły zawiadamia policję/prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

§ 11

Ścieżka cywilna/rodzina

1. Podstawę interwencji cywilnej stanowi art. 572 KPC. Każdy, kto wie o zagrożeniu dobra dziecka, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.
2. Na terenie Szkoły odbywa się to za pośrednictwem dyrektora lub jego wicedyrektorów i Zespołu Wczesnej Interwencji Wychowawczej, o którym jest mowa w § 13 ust. 5 Statutu Szkoły, który ocenia czy zostały już wyczerpane środki współpracy z rodziną lub rodzicami/prawnymi opiekunami, którzy nie podejmują działań na rzecz dziecka zgodnie z zaleceniami i wskazówkami Szkoły.

§ 12

Wszczęcie procedury Niebieskiej Karty

1. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka, należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.
2. Procedurę NK w Szkole może wszcząć każdy pracownik pedagogiczny we współpracy z Zespołem Wczesnej Interwencji Wychowawczej poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza.

Rozdział IV

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

§ 13

1. W Szkole osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu to:
 - 1) dyrektor szkoły,
 - 2) wicedyrektorzy,
 - 3) Zespół Wczesnej Interwencji Wychowawczej, o którym jest mowa w § 13 ust. 5 Statutu Szkoły,
2. Małoletniemu, który znajduje się w sytuacji zdarzeń mu zagrażających, udzielają wsparcia osoby wymienione w § 1 ust. 9 według swoich kompetencji oraz specjaliści z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rozdział V

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 14

1. Sposób dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego to:
 - 1) pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę

- małoletniego,
- 2) pisemne zawiadomienie sądu opiekuńczego,
 - 3) wypełniony formularz „Niebieskiej Karty”,
 - 4) uwagi negatywne i neutralne w dzienniku elektronicznym,
 - 5) rubryka kontakty z rodzicami, opiekunami i uczniami w dzienniku elektronicznym,
 - 6) dziennik pedagoga specjalnego, pedagoga szkolnego i psychologów,
 - 7) notatki służbowe, protokoły ze spotkań,
 - 8) kontrakty zawierane z uczniami i rodzicami,
 - 9) prowadzenie indywidualnych teczek uczniów zgodnie z § 19 rozporządzenia MEN z 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji.
2. Zasady przechowywania dokumentacji określa przyjęta w Szkole „Polityka bezpieczeństwa informacji” oraz Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt.

Rozdział VI

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 15

1. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność, potrzeby i bezpieczeństwo.
2. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone określają: § 68 ust. 15, § 70, § 71 Statutu Szkoły.

Rozdział VII

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

§ 16

1. Zasady używania telefonów komórkowych na terenie placówki określa Statut Szkoły.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet obejmuje następujące zasady:
 - 1) Ogranicza się dane osobowe, które udostępniane są w sieci.
 - 2) Używa się silnych i unikalnych haseł oraz systemów, które wymuszają ich zmianę.
 - 3) Używana jest weryfikacja dwuetapowa (tam gdzie jest to możliwe).
 - 4) Wiadomości mailowe zawierające dane osobowe są szyfrowane.
 - 5) Osoby korzystające z urządzeń elektronicznej uważają na phishing i ransomware – podejrzane maile i SMS-y. *Ransomware* to złośliwe oprogramowanie (malware), które blokuje (szyfruje) dostęp do plików na komputerze lub innym urządzeniu wymuszając od ofiary okup za odszyfrowanie, lub nieujawnienie danych publicznie. Phishing to forma oszustwa: przestępca podszywa się pod inną osobę czy też instytucję (finansową, państwową) żeby wyłudzić informacje, zainfekować

komputer/smartfon złośliwym oprogramowaniem lub nakłonić ofiarę do określonych działań.

- 6) Na komputerach zainstalowane są programy antywirusowe.
- 7) Unika się przeglądania stron bez certyfikatu SSL Strony z takim certyfikatem mają w adresie URL oznaczenie https:// oraz symbol kłódki (w przeciwieństwie do stron http://).
- 8) Regularnie aktualizują się systemy operacyjne i programy zainstalowane na urządzeniu.
- 9) Dysk komputera i laptopa są zaszyfrowane, a router i sieć WiFi zabezpieczona.
- 10) Stale jest aktualizowana wiedza na temat bezpieczeństwa w sieci.

Rozdział VIII

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 17

1. Szkodliwe treści to materiały, które mogą mieć negatywny wpływ na rozwój i psychikę dzieci i młodzieży. Dzieci mogą na nie trafić celowo lub przypadkowo, np. poprzez mylne wyniki wyszukiwania, spam czy reklamę.
2. Do szkodliwych treści zazwyczaj zalicza się:
 - 1) treści pornograficzne, w tym materiały prezentujące relacje seksualne z wykorzystaniem przemocy oraz nietypowe i dewiacyjne zachowania seksualne;
 - 2) treści prezentujące przemoc i okrucieństwo, np. w filmach bądź brutalnych grach komputerowych;
 - 3) treści promujące zachowania autodestrukcyjne – samookaleczenia lub samobójstwa, bądź zachowania szkodliwe dla zdrowia, np. wyniszczające diety (tzw. ruch pro-ana), zażywanie narkotyków lub dopalaczy;
 - 4) treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości lub nienawiści wobec różnych grup społecznych, narodowościowych, religijnych.
3. Szkoła w ramach *Procedur zachowania w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych (załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 13/22 Dyrektora Szkoły z dnia 15.09.2022 r.)*, posiada procedurę dotyczącą cyberprzemocy i procedurę postępowania w przypadku rozpowszechniania pornografii.
4. W ramach realizowanego w Szkole programu wychowawczo-profilaktycznego realizuje się z uczniami przedsięwzięcia i warsztaty dotyczące szeroko pojętego bezpieczeństwa w sieci.
5. Szkoła prowadzi edukację rodziców/prawnych opiekunów na temat: *Jak chronić dziecko w sieci?*, np. poprzez:
 - 1) ustalenie z dzieckiem zasady korzystania z internetu,
 - 2) udostępnianie dziecku jedynie pozytywnych i bezpiecznych treści,
 - 3) rozmawianie z dzieckiem o jego doświadczeniach w sieci,
 - 4) skonfigurowanie ustawienia bezpieczeństwa w urządzeniu,
 - 5) zainstalowanie programu do kontroli rodzicielskiej.

Rozdział IX

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 18

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Rozmowa z dzieckiem skrzywdzonym z wykorzystaniem zasad opisanych w § 19.
2. Rozmowa z rodzicem/opiekunami prawnymi dziecka, co do którego zachodzi podejrzenie, iż jest ofiarą krzywdzenia, powinna być przeprowadzona przez dyrektora i/lub wicedyrektora i/lub pracownika pedagogicznego, w miarę możliwości przy obecności pedagoga i psychologa.
3. Cele i zakres rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami powinny obejmować:
 - 1) przedstawienie form i okoliczności krzywdzenia,
 - 2) poinformowanie o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia,
 - 3) omówienie roli rodzica w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponowanie wsparcia,
 - 4) poinformowanie o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej (jeżeli taki zachodzi),
 - 5) przekazanie rodzicom/prawnym opiekunom danych kontaktowych lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).
4. Objęcie skrzywdzonego za zgodą rodziców (prawnych opiekunów) pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
5. Przeprowadzenie z dzieckiem skrzywdzonym edukację w zakresie praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.
6. Zaoferowanie rodzicom/prawnym opiekunom wsparcia oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ochrony ich przed przemocą i wykorzystywaniem.

§ 19

Zasady rozmowy z dzieckiem skrzywdzonym

1. Przed rozpoczęciem rozmowy z dzieckiem skrzywdzonym pamiętaj, jak trudna jest jego sytuacja ze względu na: wstyd, poczucie winy, strach przed ponownym skrzywdzeniem, tajemnicę, lojalność wobec sprawcy przemocy.
2. Zasady rozmowy z dzieckiem skrzywdzonym:
 - 1) Zadbaj o sprzyjające warunki rozmowy:
 - a) oddzielny pokój,
 - b) z dala od osób postronnych,
 - c) brak pośpiechu.
 - 2) Przyjmij pozycję ciała dostosowaną do pozycji dziecka – usiądź lub przykucnij.
 - 3) Używaj języka zrozumiałego dla dziecka.
 - 4) Okazuj dziecku szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie.
 - 5) Bądź cierpliwy – dziecko może zaprzeczać prawdzie.

- 6) Nie naciskaj na dziecko – wyznaczenie całej prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem.
- 7) Unikaj naprowadzania dziecka na odpowiedzi, które chciałbyś usłyszeć.
- 8) Okaż zrozumienie, że nie łatwo jest mówić o trudnych sprawach, zwłaszcza jeśli dotyczą rodziny.
- 9) Pochwal za odwagę podjęcia rozmowy tj. nie za treść rozmowy, lecz za to, że mówi.
- 10) Bądź świadomy oznak zaniepokojenia dziecka o los rodziców – nie wypowiadaj przy nim negatywnych opinii o rodzicach.
- 11) Nazwij przemoc – przemocą i pokaż dziecku, że nie jest winne tego, co zrobił dorosły.
- 12) Wesprzyj dziecko – utwierdź w przekonaniu, że nie tylko je to spotkało, że wiele dzieci przeżywa podobne problemy.
- 13) Wyjaśnij dziecku w przystępny sposób, co zamierzasz dalej robić.

Rozdział X

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 20

1. Szkoła ma obowiązek co najmniej raz na dwa lata dokonać oceny standardów ochrony małoletnich w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.
2. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w Szkole, dokonuje Zespół Wczesnej Interwencji Wychowawczej.
3. W przypadku, gdy ocena, o której jest mowa w ust. 1, wykaże niedostosowanie ich do aktualnych potrzeb oraz brak zgodności z obowiązującymi przepisami dokonywana jest aktualizacja standardów przez zespół, o której jest mowa w ust. 2.
4. W przypadku aktualizacji standardów ochrony małoletnich przygotowany projekt przez zespół, o której jest mowa w ust. 2 jest przyjmowany przez dyrektora w drodze zarządzenia.

Rozdział XI

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§ 21

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników pedagogicznych do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor i/lub wicedyrektorzy Szkoły według swoich kompetencji, a pracowników niepedagogicznych kierownik gospodarczy.

2. W przypadku aktualizacji standardów ochrony małoletnich, o której jest mowa § 20 ust. 3 przeprowadzane jest szkolenie personelu Szkoły przez osoby wymienione w ust. 1 lub firmy zewnętrzne.
3. Osoby, o których jest mowa w ust. 1, zapoznają pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbierają od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Szkole. Wzór oświadczenia pracownika został określony w załączniku nr 1 do niniejszej standardów.
4. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 3.

Rozdział XII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 22

1. Standardy ochrony małoletnich są udostępnione rodzicom/opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim poprzez dziennik elektroniczny na początku obowiązywania i za każdym razem, gdy są aktualizowane.
2. Standardy ochrony małoletnich dostępne są również na stronie internetowej Szkoły.

§ 23

Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych lub faktycznym jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

.....
Imię i nazwisko pracownika szkoły

miejsowość, dnia

OŚWIADCZAM

że zapoznałem się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Szkole Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Płocku i zostałem poinstruowany o konieczności i zasadach ich stosowania.

Podpis pracownika